

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., a členů Mgr. Michala Králíka, Ph.D., Mgr. Jana Jursíka, Mgr. Dagmar Jersákové, JUDr. Ivo Pavlu a doc. JUDr. Jany Reschové, CSc., v právní věci kárné navrhovatelky: **předsedkyně Okresního soudu v Liberci**, se sídlem U Soudu 540/3, Liberec, proti kárně obviněné: **JUDr. L. Z.**, předsedkyně senátu Okresního soudu v Liberci, o návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 7. 4. 2017, při ústním jednání konaném dne 7. 6. 2017,

t a k t o :

JUDr. L. Z., nar. X,
soudkyně Okresního soudu v Liberci,
se podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb.,

u z n á v á v i n n o u , ž e

jako soudkyně Okresního soudu v Liberci ve věci obžalovaného P. B., nar. dne X, vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 3 T 16/2016, nezajistila, aby bylo o dalším trvání vazby obžalovaného rozhodnuto ve lhůtě dle § 72 odst. 1 a 3 trestního řádu, která uplynula dne 18. 5. 2016, a následně dne 19. 5. 2016 vyhotovila usnesení č. j. 3 T 16/2016 – 1896 o ponechání obžalovaného ve vazbě, které označila datem 18. 5. 2016, a dala pokyn k jeho rozeslání namísto toho, aby obžalovaného z vazby neprodleně propustila, jak ukládá § 72 odst. 1 a 3 trestního řádu, přičemž obžalovaný pobýval nezákonně ve vazbě do 26. 5. 2016, 14.40 hod., tj. déle než 7 dní,

t e d y

z a v i n ě n ě p o r u š i l a

povinnosti soudce, narušila důstojnost soudcovské funkce a ohrozila důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů,

t í m s p á c h a l a

kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.,

a z a t o **s e j í u k l á d á**

podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb.

k á r n é o p a t ř e n í s n í ž e n í p l a t u o 2 5 % n a d o b u 1 r o k u .

O d ů v o d n ě n í :

I.

Obsah návrhu

Předsedkyně Okresního soudu v Liberci jakožto oprávněná kárná navrhovatelka podala návrh na zahájení kárného řízení proti trestní soudkyni daného soudu JUDr. L. Z., přičemž kárné provinění spatřovala v tom, že kárně obviněná soudkyně v jí přidělené věci sp. zn. 3 T 16/2016 nerozhodla včas, tj. nejpozději do 18. 5. 2016, podle § 72 odst. 1 a 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), o ponechání obžalovaného P. B. ve vazbě či o jeho propuštění a až dne 19. 5. 2016, po telefonickém dotazu obhájkyne obžalovaného, zda o trvání vazby bylo rozhodnuto, vyhotovila namísto příkazu k propuštění antedatované usnesení o ponechání obžalovaného ve vazbě, označené jako usnesení ze dne 18. 5. 2016, č. j. 3 T 16/2016 - 1896. Tím obžalovanému způsobila újmu nezákonnou vazbou trvajícím od dne 19. 5. 2016 do dne 26. 5. 2016, kdy byl obžalovaný na základě příkazu Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci propuštěn na svobodu.

Z příkazu Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 13. 9. 2016, č. j. 0 Nt 744/2016 – 10, k domovní prohlídce a k prohlídce jiných prostor a pozemků (doručeného Okresnímu soudu v Liberci dne 19. 10. 2016 – pozn. NSS) se kárná navrhovatelka dozvěděla o daném skutku kárně obviněné, jakož i o tom, že jsou v této věci konány úkony v trestním řízení. Dne 22. 3. 2017 pak bylo kárné navrhovatelce dle jejího vyjádření doručeno opatření Policie České republiky, Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV, Expozitury Ústí nad Labem, 4. oddělení, ze dne 10. 3. 2017, č. j. NCOZ-3220-55/TČ-2016-417404, o odevzdání uvedené věci dle § 159a odst. 1 písm. b) trestního řádu ke kárnému projednání.

S ohledem na zjištění policejního orgánu má kárná navrhovatelka za to, že kárně obviněná soudkyně tím, že nedodržela lhůtu stanovenou v § 72 trestního řádu, když v tříměsíční lhůtě od právní moci posledního rozhodnutí o vazbě obžalovaného (usnesení ze dne 18. 2. 2016, č. j. 3 T 16/2016 – 1835), jež nastala dne 18. 2. 2016, nezajistila, aby bylo o vazbě řádně rozhodnuto, porušila § 79 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), neboť nerespektovala zákon, jímž byla vázána, a rovněž porušila povinnost stanovenou v § 80 odst. 1 zákona o soudech a soudcích vykonávat svou funkci svědomitě. Dále pak tím, že vydala až dne 19. 5. 2016 rozhodnutí o prodloužení vazby s datem 18. 5. 2016, namísto toho, aby obžalovaného z vazby neprodleně propustila, porušila povinnost rovněž stanovenou v § 80 odst. 1 zákona o soudech a soudcích zdržet se všeho, co by mohlo narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů, jakož i povinnost dle § 80 odst. 2 písm. b) zákona o soudech a soudcích chovat se tak, aby nezavdala příčinu ke snížení důvěry v soudnictví a důstojnosti soudcovské funkce. Dle kárné navrhovatelky se tak kárně obviněná soudkyně svým zaviněným jednáním dopustila kárného provinění dle § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.

Kárná navrhovatelka dále uvádí, že o věci s kárně obviněnou hovořila, JUDr. Z. si dle jejího hodnocení své pochybení uvědomuje a lituje situace, která jejím opomenutím nastala. Ve snaze ji vyřešit zvolila zcela chybný postup a jak kárná navrhovatelka, tak kárně obviněná jsou přesvědčeny, že se nic takového již v budoucnu nebude opakovat. Kárná navrhovatelka zdůraznila, že se jedná o začínající soudkyni, která v době vytýkaného skutku vykonávala svou funkci krátce přes rok. Kárně obviněná přitom převzala uvolněné a objemné soudní oddělení,

pokračování

byla tudíž pod značným časovým tlakem, což se nepochybně projevilo na jejím postupu ve věci. Pracovní nasazení JUDr. Z. je odpovídající, vyřizuje značné množství věcí, dle kárné navrhovatelky proto opomenutí uplynutí vazební lhůty vyplynulo z velkého pracovního vytížení a její navazující jednání kárná navrhovatelka považuje za zkratkovitou reakci a exces. K práci kárně obviněné nemá kárná navrhovatelka výhrady, dotyčná soudkyně má vytížené jednací dny, rozhodnutí vypracovává ve stanovených lhůtách a o prodloužení lhůt pro vyhotovení rozhodnutí žádá zcela výjimečně. Nikdy dříve jí nebyla udělena výtka, ani nemuselo být se soudkyní nic v jejím chování či práci projednáváno.

S ohledem na osobu kárně obviněné, jakož i na to, že byla podrobena několikaměsíčnímu vyšetřování a úkonům v trestním řízení s podstatnými dopady do její osobní sféry a tedy byla vystavena značné psychické zátěži, předsdkyně soudu navrhla, aby kárně obviněné bylo uloženo kárné opatření nanejvýš ve formě důtky, případně i samotné projednání věci kárným senátem by s ohledem na zmiňované okolnosti mohlo splnit požadovaný účel a mohlo by se tedy jevit jako dostačující.

Kárně obviněná soudkyně se ke kárnému návrhu písemně nevyjádřila.

II.

Ústní jednání, dokazování

Kárná navrhovatelka při ústním jednání v podrobnostech odkázala na písemné znění návrhu a dodala, že ačkoliv nelze velice závažné jednání kárně obviněné soudkyně ignorovat nebo bagatelizovat, není kárná navrhovatelka toho názoru, že by věc měla být řešena trestněprávně, neboť jde o specifické problémy doprovázející justiční praxi, která má samostatné mechanismy, jak se vypořádat s pochybením tohoto druhu. Z tohoto důvodu se navrhovatelka nepřipojila k návrhu na přerušování řízení a postoupení věci orgánům činným v trestním řízení. Zdůraznila také, že při formulování kárného návrhu hodnotila nejen negativa, ale i polehčující okolnosti na straně kárně obviněné. Ty spatřovala v situaci kárně obviněné, která je v pozici začínající trestní soudkyně, soustavně a cíleně se nepřipravovala na trestní, ale civilní úsek soudnictví a při jejím nástupu přebírala zhruba sto věcí, které již byly určitého stáří, nešlo tudíž pouze o nový nápad. Proto pracovala pod určitým stresem a ve ztížených podmínkách. V osobní rovině se pak kárně obviněná chovala vůči státu velmi korektně, např. se nenechala jmenovat soudkyní v době, kdy zjistila, že očekává příchod dalšího potomka. Vědoma si kritické personální situace na soudě vyčkala na další termín a následně nežádala zkrácení úvazku. Z toho dle kárné navrhovatelky vyplývá zodpovědný přístup kárně obviněné k výkonu soudcovské funkce.

Samotné rozhodnutí vydat písemné vyhotovení usnesení o prodloužení vazby den po uplynutí lhůty kárně obviněná učinila skutečně v rychlosti, jelikož měla v době, kdy se dozvěděla o problému s vazbou, jednací den, což se pravděpodobně podepsalo na volbě řešení nastalé situace. Na jejím rozhodnutí se dle kárné navrhovatelky také podepsala příprava na praxi na civilním úseku soudu, neboť v civilních věcech je standardní, že jsou vydávána rozhodnutí od stolu a písemná vyhotovení se na kancelář donesou až druhý den. Dle názoru kárné navrhovatelky si kárně obviněná neuvědomila, že ve vazebním řízení je situace naprosto odlišná. Pokud jde o okolnosti vyšetřování skutku kárně obviněné, považovala kárná navrhovatelka postup policejního orgánu za velmi důrazný, jelikož prohlídka v budově soudu proběhla bez předchozí možnosti předsdkyně soudu vydat dokumentaci na výzvu, což by dle jejího vyjádření bylo logické, jelikož každý předseda má zájem na zjištění, zda je v daném řízení vše v pořádku. Kroky podniknuté policejním orgánem považovala kárná

navrhovatelka za velmi zatěžující, a proto při formulování kárného návrhu přihlédla i k několikaměsíčnímu stresu kárně obviněné způsobeného probíhajícím trestním řízením.

Kárně obviněná ve svém vyjádření před soudem doznala vytykaný skutek a projevila nad ním lítost. Uvedla, že při nástupu na soud převzala velký objem věcí napadlých do soudního oddělení č. 3, snažila se tudíž nařizovat jednání a vytěžovat jednací dny. Vedla si diář, do kterého si zapisovala poznámky k jednáním, a v případě hlavního líčení ve věci sp. zn. 3 T 16/2016 dne 16. 5. 2016 měla poznamenáno, že musí rozhodnout také o vazbě. Jednalo se o rozsáhlou drogovou kauzu a vzhledem k tomu, že bylo jasné, že nebude věc ten den skončena meritorně, naplánovala si také den, na který bude jednání odročeno, a pravděpodobně proto se již při hlavním líčení nepodívala do diáře na poznámku o vazbě. Byla však přesvědčena, že důvody vazby stále trvají, stejně jako celý senát, neboť ve věci bylo nařízeno již několikáté hlavní líčení a bylo slyšeno velké množství svědků. Nikdo ze senátu, ani státní zástupce si však neuvědomil, že je třeba rozhodnout o vazbě. Po telefonátu ze strany pravděpodobně zástupkyně obžalovaného kárně obviněná zpanikařila a přišlo jí nejlépe rozhodnout zpětně s tím, že stejně hodlala vazbu prodloužit, což ovšem nyní hodnotí jako nejhorší řešení. Rozhodnutí měla připravené, ale předtím na něj zapoměla. Proto vyhotovila usnesení a odnesla jej na kancelář s tím, že bude rozesláno. Jelikož použila špatný procesní potup, když rozhodla v neveřejném zasedání, počítala s tím, že budou mít strany možnost se proti němu bránit stížností, a o možnosti podat stížnost byly oprávněné osoby v usnesení poučeny. Byla zde tudíž možnost nadřízeného soudu danou chybu napravit. Na závěr kárně obviněná soudkyně zopakovala, že si uvědomuje svou chybu a svého činu lituje.

Předseda kárného senátu následně v souladu s § 17 odst. 4 zákona č. 7/2002 Sb. provedl listinné důkazy, které předložila kárná navrhovatelka nebo které si kárný soud opatřil z vlastní iniciativy, a umožnil stranám, aby se k těmto důkazům vyjádřily. Konkrétně bylo provedeno dokazování následujícími listinami dokumentujícími vytykaný skutek:

1) Spis Okresního soudu v Liberci sp. zn. 3 T 16/2016, z jehož obsahu spisu vyplývá, že proti obviněnému P. B. bylo usnesením ze dne 25. 6. 2015, č. j. KRPL-22942-41/TC-2015-180572, zahájeno trestní stíhání pro spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“), přičemž následně došlo několikrát k upřesnění, resp. rozšíření daného skutku a dne 9. 9. 2015 došlo ke změně právní kvalifikace na zvláště závažný zločin dle § 283 odst. 1, 2 písm. b), c) trestního zákoníku. Dne 26. 10. 2015 byl P. B. obviněn rovněž z přečinů maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. a) a c) trestního zákoníku.

Usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 27. 6. 2015, č. j. 0 Nt 21043/2015 – 9, bylo rozhodnuto o tom, že se obviněný P. B. bere do vazby z důvodů dle § 67 písm. a), b) i c) trestního řádu. Dne 24. 9. 2015 bylo policejnímu orgánu oznámeno pominutí důvodu vazby dle § 67 písm. b) trestního řádu. Usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 26. 11. 2015, č. j. 0 Nt 26066/2015 – 7, bylo rozhodnuto o ponechání obviněného ve vazbě.

Dne 1. 2. 2016 byla k Okresnímu soudu v Liberci podána obžaloba na P. B. za zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy dle § 283 odst. 1, 2 písm. b), c) trestního zákoníku, neboť neoprávněně nabídl, prodal, jinak jinému opatřil a pro jiného přechovával psychotropní látku, ačkoliv byl za takový čin v posledních třech letech potrestán, a čin spáchal ve značném rozsahu, a dále z přečinů maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku, jelikož se bez povolení a bez vážného důvodu zdržoval v obvodě, na který se vztahoval trest zákazu pobytu, a konečně též

pokračování

z přečinu podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, jelikož mařil výkon rozhodnutí soudu a jiného orgánu veřejné moci než soudu tím, že vykonával činnost, která mu byla takovými rozhodnutími zakázána. Druhým obžalovaným v této kauze je E. P.

Věc byla přidělena kárně obviněné soudkyni, která nařídila na den 18. 2. 2016 vazební zasedání a na 31. 3. 2016 hlavní líčení. Usnesením ze dne 18. 2. 2016, č. j. 3 T 16/2016 – 1835, rozhodla kárně obviněná soudkyně o ponechání obžalovaného P. B. ve vazbě. Z protokolu o vazebním zasedání vyplývá, že o vazbě rozhodovala JUDr. Z. jako samosoudkyně. Obžalovaný se vzdal práva stížnosti proti tomuto usnesení a zároveň uvedl, že si nepřeje, aby v jeho prospěch podaly stížnost osoby k tomu oprávněné. Práva stížnosti se vzdal rovněž příslušný státní zástupce, takže na usnesení bylo vyznačeno nabytí právní moci dnem 18. 2. 2016.

Hlavní líčení, u něhož byli vedle předsedkyně senátu přítomni také oba přísedící, pokračovalo také dne 16. 5. 2016, kdy byli vyslýcháni znalec a svědci, ovšem z protokolu o hlavním líčení nevyplývá, že by došlo k rozhodnutí o vazbě. Hlavní líčení bylo odročeno na 27. 6. 2016 za účelem dalších výslechů svědků.

Spis neobsahuje pokyn kanceláři k nařízení vazebního zasedání na den 18. 5. 2016 či vyrozumění stran o jeho konání, ani protokol o vazebním zasedání či o hlasování senátu ve věci vazby obžalovaného. Ve spise následuje až usnesení Okresního soudu v Liberci, datované dnem 18. 5. 2016, č. j. 3 T 16/2016 – 1896, jímž kárně obviněná soudkyně rozhodla, dle záhlaví tohoto usnesení „*v neveřejném vazebním zasedání*“, o ponechání obžalovaného ve vazbě. Shledala přitom, že trvají důvody pro vazbu útěkovou i předstížnou. Dále následuje pokyn kárně obviněné soudkyně kanceláři k doručení tohoto usnesení obžalovanému, jeho obhájkyni, státnímu zástupci a vazební věznicí Liberec. Pokyn je datován dnem 18. 5. 2016, nicméně dle razítka kanceláře došel kanceláři až dne 19. 5. 2016.

Proti uvedenému usnesení podal obžalovaný dne 20. 5. 2016 prostřednictvím své obhájkyně JUDr. Marie Nedvědové a dále dne 25. 5. 2016 osobně stížnost, přičemž v prvním z těchto podání je uvedeno, že evidentně neproběhlo neveřejné vazební zasedání, jelikož o něm obžalovaný ani jeho právní zástupkyně nebyli informováni. Vzhledem k datu posledního rozhodnutí o vazbě byla předsedkyně senátu (tj. kárně obviněná) dne 19. 5. 2016 kolem 8.00 hod. telefonicky dotazována, zda v mezidobí došlo k rozhodnutí o vazbě, což však předsedkyně senátu nepotvrdila. Následně dne 20. 5. 2016 obdrželi obžalovaný a jeho obhájkyně předmětné usnesení, o němž se domnívají, že bylo antedatováno. S ohledem na uvedené je další setrvání obžalovaného ve vazbě nezákonné a měl by být okamžitě propuštěn.

Stížnost proti danému usnesení podal i státní zástupce. Ačkoliv shledal trvajících důvody vazby, podal stížnost, jelikož o vazbě bylo rozhodováno v neveřejném zasedání, přestože k tomu nebyly dány podmínky podle § 73d odst. 3 písm. a) až d) trestního řádu a mohlo tudíž dojít ke zkrácení práva obžalovaného na obhajobu a spravedlivý proces. Soud měl postupovat podle § 73d odst. 1 trestního řádu a rozhodnout o dalším trvání vazby během hlavního líčení dne 16. 5. 2016. Státní zástupce proto navrhl, aby soud druhého stupně usnesení zrušil a sám ve vazebním řízení rozhodl tak, že se obžalovaný ve vazbě ponechává.

O stížnostech rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci usnesením ze dne 26. 5. 2016, č. j. 31 To 219/2016 – 1913, tak, že usnesení o prodloužení vazby zrušil pro závažné procesní vady, neboť okresní soud měl o vazbě v souladu s § 73d odst. 1 trestního řádu rozhodnout primárně v hlavním líčení dne 16. 5. 2016, avšak pokud tak neučinil, připadalo v úvahu rozhodování ve vazebním zasedání, které však už ze své povahy nemohlo být neveřejné (viz § 73e, § 73f a § 73g trestního řádu). Soud měl tedy obžalovanému umožnit řádné uplatnění

práva na obhajobu, což se v tomto případě nestalo. Obžalovaný ani nebyl poučen o tom, že bude rozhodováno o vazbě a že má právo požádat o konání vazebního zasedání. Nebyly ani splněny podmínky podle § 73d odst. 3 písm. a) až d) trestního řádu pro rozhodnutí o ponechání obžalovaného ve vazbě bez konání vazebního zasedání a bez výsledku obžalovaného. Postupem okresního soudu tak bylo zasaženo do základních, ústavou chráněných práv obžalovaného P. B. Další pochybení shledal krajský soud ve skutečnosti, že za zločin dle § 283 odst. 1, 2 písm. b), c) trestního zákoníku lze uložit trest odnětí svobody od dvou do deseti let a tedy v této věci nemůže rozhodovat samosoudce, ale senát, jak se správně děje v dané věci v hlavním líčení, avšak ne v případě rozhodování soudu o vazbě, což je rovněž podstatná procesní vada.

Téhož dne, tj. 26. 5. 2016 byl proto Krajským soudem v Ústí nad Labem - pobočkou v Liberci vydán příkaz k okamžitému propuštění obžalovaného z vazby, k čemuž došlo ve 14.40 hod.

Již dne 25. 5. 2016 podal obžalovaný prostřednictvím své obhájkyne návrh na vyloučení předsedkyně senátu, tedy kárně obviněné, z vykonávání úkonů trestního řízení. Znovu uvedl, že usnesení o prodloužení vazby bylo zřejmě antedatováno a žádné vazební zasedání se nekonalo, neboť on ani jeho obhájkyne neobdrželi předvolání a podmínky pro rozhodnutí mimo vazební zasedání dány nebyly, přičemž z odpovědi JUDr. Z. na telefonický dotaz obhájkyne učiněný dne 19. 5. 2016 kolem 8.00 hod. vyplynulo, že o vazbě rozhodnuto nebylo.

Okresní soud v Liberci, konkrétně senát JUDr. Z., rozhodl usnesením ze dne 1. 6. 2016, č. j. 3 T 16/2016 – 1924, o tom, že JUDr. Z. vyloučena není, neboť nemá k věci osobní vztah a necítí se být podjatá. Pokud jde o věcné námitky, odkázal soud na zmiňované usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 26. 5. 2016, č. j. 31 To 219/2016 – 1913, jímž bylo zrušeno usnesení o ponechání obžalovaného ve vazbě a nařízeno jeho okamžité propuštění, s tím, že ani toto rozhodnutí není důvodem pro vyloučení předsedkyně senátu.

Proti usnesení o nepodjatosti JUDr. Z. podal dne 8. 6. 2016 obžalovaný stížnost, která byla usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočkou v Liberci ze dne 15. 6. 2016, č. j. 31 To 257/2016 – 1941, zamítnuta, jelikož namítaná procesní pochybení, navíc napravená soudem druhého stupně, nemohou být dostatečným podkladem pro takový zásah do řízení, jako je vyloučení soudce z projednávané věci, a nelze z nich dovodit obavu, že soudce není schopen objektivně a nestranně rozhodovat.

Další návrh na vyloučení JUDr. Z. obžalovaný podal prostřednictvím své obhájkyne dne 4. 4. 2017 po té, co mu bylo jakožto poškozenému ve věci podezření ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby kárně obviněnou doručeno vyrozumění policejního orgánu, že věc byla dle § 159a odst. 1 písm. b) trestního řádu odevzdána ke kárnému projednání předsedkyni Okresního soudu v Liberci. Obžalovaný shrnul okolnosti rozhodování o vazbě, upozornil na to, že policejní orgány prověřovaly podezření, že dotyčná soudkyně spáchala trestný čin, a konstatoval, že jelikož došlo k porušení zásad spravedlivého procesu a pro dané pochybení je předsedkyně senátu kárně stíhána, jde u ní o takový poměr k věci, který zakládá důvody pro její vyloučení z rozhodování o věci samé.

Usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 7. 4. 2017, č. j. 3 T 16/2016 – 3000, bylo opětovně rozhodnuto o tom, že JUDr. Z. není vyloučena z vykonávání úkonů trestního řízení v dané věci, jelikož ani skutečnost, že JUDr. Z. byla policejními orgány prověřována pro podezření ze spáchání trestného činu a věc byla podle § 159a odst. 1 písm. b) trestního řádu odevzdána ke kárnému projednání, nezakládá podjatost předsedkyně senátu.

pokračování

Proti tomuto rozhodnutí podal stížnost nejen obžalovaný, ale i státní zástupce, který v odůvodnění své stížnosti dospěl k závěru, že ačkoliv je třeba respektovat zásadu presumpce neviny, je zřejmé, že předsedkyně senátu má poměr k projednávané věci a je osobně zainteresována v souvislosti s tvrzeným vědomým pochybením během rozhodování, které vyústilo v iniciaci kárného řízení ve smyslu zákona č. 7/2002 Sb. Dále nelze odhlédnout od toho, že toto (původně trestní) řízení inicioval obžalovaný, resp., jeho obhájkyň, a proto lze mít důvodné pochybnosti o nestrannosti rozhodování předsedkyně senátu. Je dle něj také s podivem, že kárně obviněná informaci o odevzdání věci ke kárnému projednání zjevně měla dříve, než byla vznesena námitka podjatosti ze strany obhajoby, avšak nepovažovala za nutné rozhodnout o své (ne)podjatosti ex officio. Státní zástupce tedy navrhl vyloučení dané soudkyně a současně též to, aby soud druhého stupně předložil věc nejbližší vyššímu soudu k odnětí a přikázání věci, a to z důvodu vyloučení jakýchkoliv potenciálních vlivů při rozhodování o stížnosti, neboť kárně obviněná působila na soudu druhého stupně, tedy na Krajském soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci, jako asistentka soudce od října 2008 do prosince 2014 a krajský soud kárné řízení po svém rozhodnutí ze dne 26. 5. 2016, č. j. 31 To 219/2016 – 1913, neinicioval.

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci posléze předložil věc Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o odnětí a přikázání věci dle § 25 trestního řádu. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 17. 5. 2017, č. j. 11 Ntd 5/2017 – 3014, rozhodl, že se věc Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci neodnímá, jelikož pouhý profesionální vztah mezi soudci, byť spočívá v zařazení na stejném pracovišti, nemůže vést k obecné pochybnosti o možnosti těchto soudců nestranně rozhodnout o opravném prostředku. Vrchní soud v Praze souhlasil s předkládajícím soudem, že samotný výkon funkce asistentky na krajském soudu JUDr. Z. není takovým důvodem, který by mohl být podkladem pro rozhodnutí dle § 25 trestního řádu. Vrchnímu soudu v Praze také není známo, že by nadřízený soud, který při projednávání opravného prostředku zjistí procesní pochybení, byl povinen iniciovat kárné řízení soudce, který se na tomto postupu podílel, a proto považoval návrh státního zástupce na odnětí věci za nedůvodný.

Nejvyšší správní soud si vyžádal vedle hlavního trestního spisu, jehož se týká předmětné kárné obvinění, také příslušné vazební spisy sp. zn. 0 Nt 21043/2015, 0 Nt 17029/2015, 0 NT 26066/2015, a pořídil si i z nich ověřené kopie, nicméně všechny pro věc relevantní listiny obsahuje zároveň hlavní trestní spis, takže dokazování vazebními spisy nebylo prováděno.

2) Vyšetřovací spis Policie ČR, Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV č. j. NCOZ – 3220/TČ – 2016 – 417402, u něhož před zahájením dokazování vybranými listinami z tohoto spisu předseda kárného senátu strany upozornil, že tento spis zachycuje fázi trestního řízení před případným sdělením obvinění JUDr. Z., obsahuje tedy mj. úřední záznamy o podání vysvětlení JUDr. Z. a dalšími osobami, případně o provedení dalších úkonů a nebylo by v souladu s trestním řádem, který je třeba přiměřeně použít i v kárném řízení, aby byly tyto úřední záznamy čteny při jednání a následně použity jako důkazy bez souhlasu kárně obviněné i kárné navrhovatelky (§ 211 odst. 5 a 6 ve spojení s § 158 odst. 3, 5 a 6 trestního řádu a § 25 zákona č. 7/2002 Sb.). Obdobně je třeba postupovat v případě znaleckého posudku, který byl v rámci trestního řízení pořízen a je v tomto spise obsažen. Předseda kárného senátu se proto dotázal stran, zda souhlasí s tím, aby tyto listiny byly použity jako důkaz, s tím, že v žádném případě nebude čten úředním záznam o podání vysvětlení JUDr. Z., neboť kárně obviněná soudkyně je na jednání přítomna a nic tedy nebrání tomu, aby byl proveden jejich výslech. Kárně obviněná i kárná navrhovatelka vyslovily s navrhovaným postupem souhlas.

Z obsahu vyšetřovacího spisu vyplývá, že dne 7. 7. 2016 byly zahájeny úkony trestního řízení, jelikož doposud zjištěné skutečnosti dle policejního orgánu odůvodňovaly závěr, že kárně

obviněná soudkyně vydala nepravdivé a antedatované usnesení, aby se vyhnula kárnému řízení z důvodu svého opomenutí zajistit rozhodnutí o vazbě ve stanovené lhůtě, jednala tak v rozporu s § 79 odst. 1 a § 80 odst. 1 zákona o soudech a soudcích a způsobila P. B. závažnou újmu na jeho občanských právech, neboť byl na základě jejího protiprávního jednání ponechán nezákonně ve vazbě v období od 19. 5. do 26. 5. 2016, kdy byl propuštěn na základě příkazu Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci.

Věc byla z důvodu vyloučení vedoucího státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Liberci usnesením náměstka krajského státního zástupce v Ústí nad Labem ze dne 18. 7. 2016, č. j. 1 KZN 1285/2016 – 3, Okresnímu státnímu zastupitelství v Liberci odňata a přikázána Okresnímu státnímu zastupitelství v Litoměřicích. Okresní soud v Litoměřicích, k tomu příslušný na základě usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 8. 2016, č. j. 7 Nt 921/2016 – 8, vydal příkaz ze dne 13. 9. 2016, č. j. 0 Nt 744/2016 – 10, k domovní prohlídce (tj. prohlídce bytu podezřelé JUDr. Z.) a k prohlídce jiných prostor a pozemků (konkrétně kanceláře dané soudkyně na Okresním soudu v Liberci) jakožto neodkladným a neopakovatelným úkonům dle § 158 odst. 3 písm. i) trestního řádu, přičemž dle dodejky byl příkaz doručen Okresnímu soudu v Liberci dne 19. 10. 2016. Dle protokolů z těchto prohlídek konaných dne 19. 10. 2016 byla zajištěna data z pracovního počítače JUDr. Z. jakož i ze síťového disku „Z“ a také z domácího počítače a z notebooků, které JUDr. Z. používala k pracovním účelům prostřednictvím tzv. vzdáleného přístupu. Část této výpočetní techniky byla rovněž zajištěna.

Zajištěná data byla předmětem znaleckého posudku vypracovaného dne 31. 1. 2017 Kriminologickým ústavem Praha Policie ČR jakožto znaleckým ústavem v oborech elektrotechnika, chemie, kriminalistika, písmoznalectví a strojírenství. Dle závěrů tohoto posudku z analyzovaných dat byly jediné dva soubory, které se téměř shodovaly s předmětným usnesením č. j. 3 T 16/2016 – 1896, nalezeny v otisku pevného disku pracovního počítače umístěného v kanceláři JUDr. Z. pod označením „3 T 16-2016 II.-ref“ a „3 T 16-2016-II“ s tím, že byly vytvořeny dne 19. 5. 2016 v 9:54 a v 10:54 hod. Oba soubory jsou ve spise také vytištěny a obsahují text daného usnesení a v prvním případě též již zmiňované pokyny kanceláři k jeho rozeslání.

Na základě žádosti policejního orgánu byly Okresním soudem v Liberci poskytnuty informace ze systému ISAS, z nichž vyplynulo, že usnesení o prodloužení vazby kárně obviněná soudkyně do systému vložila dne 19. 5. 2016 v 9:55 hod, přičemž jeho formální úpravy provedla protokolující úřednice L. V. dne 19. 5. 2016 v 9:57 hod. Původní verze usnesení vložená kárně obviněnou soudkyní i upravená verze jsou do ISASu vloženy jako samostatné dokumenty a oba jsou rovněž součástí spisu. Přílohy jsou též „printscreeny“ z ISASu, na nichž jsou zobrazeny záznamy vložené soudkyní a zmiňovaná data jejich vytvoření.

Z úředního záznamu o podání vysvětlení P. B. ze dne 13. 7. 2016 vyplývá, že P. B. dne 18. 5. 2016 informoval svou rodinu o tom, že nebylo rozhodnuto o prodloužení jeho vazby, a na základě toho byla kontaktována jeho obhájkyně. Následně P. B. zjišťoval, proč nebyl z vazby propuštěn, a ve vazební věznici mu sdělili, že je soudkyně informovala o tom, že má na stole prodloužení vazby s datem 18. 5. 2016. On osobně toto usnesení obdržel následující týden a podal proti němu stížnost. Domnívá se, že soudkyně na prodloužení jeho vazby zapoměla, proto rozhodla v neveřejném zasedání, aniž by jeho a jeho obhájkyni k tomu přizvala. Musel setrvat ve vazbě další týden, což pociťuje jako újmu.

Z úředního záznamu o podání vysvětlení obhájkyně P. B., JUDr. Marie Nedvědové, ze dne 15. 7. 2016 vyplynulo, že se dne 19. 5. 2016 informovala ohledně dalšího trvání vazby

pokračování

obžalovaného a z reakce soudkyně usoudila, že rozhodnuto nebylo, neboť se jí nejprve JUDr. Z. zeptala, zda o vazbě bylo rozhodnuto při posledním hlavním líčení, a když jí JUDr. Nedvědová potvrdila, že nebylo, reagovala soudkyně dost zděšeně, bylo slyšet listování ve spise a následně soudkyně sdělila, že si to ověří a dá vědět. Po obdržení usnesení o ponechání obžalovaného ve vazbě dne 20. 5. 2016 dospěla obhájkyň k závěru, že se nemohlo konat vazební zasedání, jelikož o tom ona, ani obžalovaný nebyli vyrozuměni. Následně si uvědomila také nesprávnost postupu, jelikož o vazbě mělo být rozhodnuto v senátu. Proti rozhodnutí proto podala stížnost a zároveň zaslala upozornění státnímu zástupci, který měl vykonávat dohled nad vazbou.

Na základě těchto informací si se souhlasem JUDr. Nedvědové policie vyžádala výpisy z telekomunikačního provozu telefonů jí užívaných a bylo potvrzeno, že jmenovaná dne 19. 5. 2016 v čase 8:00 hod. uskutečnila telefonický hovor ze svého mobilního telefonu na ústřednu Okresního soudu v Liberci v délce 112 s. Na základě informací získaných podáním vysvětlení kárně obviněné byly policií dále od Okresního soudu v Liberci vyžádány záznamy o rozhodování o vazbě kárně obviněnou od r. 2015, přičemž bylo zjištěno, že JUDr. Z. do 19. 5. 2016 o vazbě rozhodovala celkem v 15 případech. Až na předmětné usnesení č. j. 3 T 16/2016 – 1896 se tak stalo vždy ve vazebním zasedání, v senátu bylo rozhodováno třikrát.

Dle úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 23. 11. 2016 protokolující úřednice L. V. k inkriminovanému usnesení mj. uvedla, že za ní přišla vedoucí zapisovatelky JUDr. Z. s tím, že jsou v „jednačce“ a že je potřeba dané usnesení vypravit. Je to normální postup, když je přidělená pracovnice zaneprázdněna. L. V. si otevřela dokument v ISASu pod příslušnou spisovou značkou, zamkla originál, udělala si kopii, provedla v ní formální administrativní úpravy, překontrolovala výsledný vzhled usnesení, vytiskla ho a rozeslala stranám. Je na zpracujícím soudci, jaké datum uvede v záhlaví usnesení. Je běžné, že je usnesení vypraveno až den po jeho vyhotovení, byť vazební věci se většinou vypravují obratem. Nicméně v době výpovědi měla protokolující úřednice na stole usnesení o vazbě, které mělo být teprve rozesláno, ačkoliv vazební zasedání proběhlo již předchozího dne.

Opatřením policejního orgánu ze dne 10. 3. 2017, č. j. NCOZ-3220-55/TC-2016-417404, byla věc dle § 159a odst. 1 písm. b) trestního řádu odevzdána ke kárnému projednání kárné návrhové, předsedkyni Okresního soudu v Liberci. Policejní orgán učinil závěr, že je na místě zcela zřejmé podezření, že dne 19. 5. 2016 JUDr. Z. jako samosoudkyně v neveřejném zasedání vyhotovila antedatované usnesení o ponechání obžalovaného B. ve vazbě, ačkoliv o jeho vazbě měl rozhodnout v zákonné lhůtě ve vazebním zasedání soud, a to za stálé přítomnosti všech členů senátu, a po překročení lhůty pro rozhodnutí o dalším trvání vazby podle § 72 trestního řádu již musel být soudem vydán pouze příkaz k propuštění obžalovaného z vazby.

Ze shromážděných důkazů dle policejního orgánu vyplývá, že usnesení bylo vyhotoveno až po telefonickém hovoru s obhájkyň obžalovaného. Je zcela nepochybné, že vydání předmětného usnesení bylo z hlediska předchozího rozhodování kárně obviněné excesem, neboť pouze v tomto případě rozhodla v rozporu s trestním řádem mimo hlavní líčení, veřejné zasedání i mimo vazební zasedání. V daném případě policejní orgán shledal naplnění všech formálních znaků skutkové podstaty přečinu zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Policejní orgán dospěl k závěru, že jednání bylo úmyslné a bylo spácháno v souvislosti s pravomocí a odpovědností kárně obviněné jakožto úřední osoby, jak vyžaduje daná skutková podstata. Primární úmysl sice nesměřoval ke způsobení závažné újmy obžalovanému jeho ponecháním ve vazbě, ale spíše k vyhnutí se kárnému řízení, což však může být považováno za opatření neoprávněného prospěchu sobě samé.

K trestní odpovědnosti je však dle § 12 odst. 2 trestního zákoníku dále třeba, aby se uplatňovala pouze v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. Byť o společenské škodlivosti nelze podle policejního orgánu v tomto případě pochybovat, bylo třeba právě v souladu se zásadou subsidiarity trestní represe přihlídnout k její v daném případě spíše nižší míře a k tomu, že dle názoru policejního orgánu postačuje v posuzované věci uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu, neboť v jednání JUDr. Z. lze spatřovat podezření ze spáchání kárného provinění dle § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích. Podle závěrů policejního orgánu se totiž jednalo o zcela ojedinělý případ a primární úmysl soudkyně nebyl nijak zvlášť zavrženíhodný, neboť je vyloučen zistný motiv. Osobní svoboda obžalovaného byla nezákonně omezena pouze na dobu několika dní a není vyloučeno, že by v případě včasného a řádného rozhodování o vazbě bylo rozhodnuto o ponechání poškozeného (tj. obžalovaného) ve vazbě. Trestněprávní roviny přitom dosahuje pouze dodatečné vytvoření antedatovaného rozhodnutí, ostatní zjištěná pochybení takový charakter nemají, jakkoli nelze vyloučit jiný typ odpovědnosti. Podle policejního orgánu lze také akcentovat úlohu opravných prostředků jako určité pojistky i proti neoprávněnému rozhodování, neboť právě na jejich základě bylo dosaženo nápravy nezákonného stavu. Vzhledem k tomu, že JUDr. Z. je soudkyní Okresního soudu v Liberci, bylo jako nejvhodnější řešení zvoleno odevzdání věci k případnému podání návrhu na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti předsedkyni daného okresního soudu.

3) Přípis státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Litoměřicích ze dne 30. 5. 2017, č. j. ZN 2265/2016 – 49, jímž státní zástupce OSZ v Litoměřicích JUDr. Lukáš Borovička kárnému senátu sděluje, že danému státnímu zastupitelství bylo nadřízeným státním zastupitelstvím uloženo, aby bylo zrušeno výše uvedené opatření policejního orgánu o odevzdání věci ke kárnému projednání s tím, že ve věci bude pokračováno v trestním řízení, neboť ve skutku je spatřován trestný čin. JUDr. Borovička dal v této souvislosti kárnému soudu ke zvážení případné přerušování kárného řízení na dobu, kdy bude trestní řízení definitivně skončeno.

4) Opatření státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Litoměřicích ze dne 1. 6. 2017, č. j. ZN 2265/2016 – 53, které bylo rovněž dne 1. 6. 2017 doručeno Nejvyššímu správnímu soudu a jímž státní zástupce JUDr. Borovička, provádějící dozor nad přípravným řízením, zrušil podle § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu opatření policejního orgánu ze dne 10. 3. 2017 o odevzdání věci ke kárnému projednání. Dozorový státní zástupce se ztotožnil s výše uvedenými skutkovými závěry policejního orgánu, nikoliv však s jeho právním hodnocením. Jednání JUDr. Z. dle jeho názoru může naplňovat znaky skutkové podstaty nejméně přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a nejedná se tak o pouhé kárné provinění. V úvahu je dle dotyčného státního zástupce třeba brát i skutečnost, že podezřelá je soudkyně, tedy osobou znalou práva, ale rovněž osobou, na jejíž osobní a morální integritu jsou kladeny zvýšené nároky, a jako takové je třeba její jednání rovněž posuzovat. Dále je třeba přihlídnout i k následku tohoto úmyslného jednání podezřelé, kdy po dobu 7 dnů byla nezákonně omezována osobní svoboda další osoby. Ve věci tak dle názoru dozorového státního zástupce nelze uplatnit zásadu subsidiarity trestní represe, neboť se nejedná o hraniční případ, u něhož by vyvození kárné odpovědnosti postačovalo a nebylo by na místě vyvodit odpovědnost trestněprávní.

Po provedení uvedených listinných důkazů týkajících se skutku, jenž je předmětem kárného návrhu, kárně obviněná na otázku člena kárného senátu ohledně dalšího průběhu trestního řízení ve věci obžalovaného B. odpověděla, že řízení nadále probíhá, obžalovaný se k soudu dostavoval, ovšem spoluobžalovaná P. se dvakrát nedostavila, z toho se jednou

pokračování

omluvila. Hlavní líčení bylo nařízeno na 5. 5. 2017, ovšem následně bylo odvoláno z důvodu stížnosti do usnesení o návrhu na vyloučení kárně obviněné.

Dále se kárný soud zabýval listinnými důkazy, které se již netýkají přímo skutku, jenž byl předmětem kárného návrhu, ale širších souvislostí, zejména pracovní výkonnosti a hodnocení osoby kárně obviněné soudkyně. Od kárné navrhovatelky si soud v této souvislosti vyžádal:

5) Rozvrh práce Okresního soudu v Liberci pro rok 2016, sp. zn. Spr 1655/2015, z jehož obsahu vyplývá, že v loňském roce byly kárně obviněné (do soudního oddělení č. 3) přidělovány věci obecné kriminality s výjimkou specializované agendy, dále trestní věci vojenské a věci týkající se korupce při veřejných soutěžích, věci všeobecného rejstříku Nt a trestní dožádání s cizím prvkem, a to vše v nápadu 100 %. Dále také přebrala veškeré věci, které napadly nebo byly přiděleny Mgr. K., včetně věcí vyřízených, které by případně obživily. K dispozici jí byla vyšší soudní úřednice a vedoucí kanceláře. Od 14. 3. 2016 dostala možnost také využívat asistenta soudce, jehož práce byla sdílena také soudním oddělením č. 1 a č. 5. S účinností od 1. 12. 2016 pak byla do funkce asistentky pro soudní oddělení č. 3 jmenována Mgr. P. V., která po dohodě měla vykonávat asistentské práce také v odděleních č. 2 a č. 4.

Na trestním úseku Okresního soudu v Liberci bylo v roce 2016 zřízeno osm soudních oddělení, přičemž k 1. 1. 2016 došlo k uzavření 4. soudního oddělení a věci, u nichž stále probíhalo řízení, byly rozděleny mezi soudní oddělení č. 6 a č. 7. Soudní oddělení č. 4 bylo ode dne 1. 4. 2016 znovu otevřeno s nástupem Mgr. J. V., která měla vyřizovat nově napadlé věci a věci obživilé do tohoto oddělení, a zčásti i porozsudkovou agendu u pravomocně rozhodnutých věcí.

S účinností od 1. 3. 2016 převzala soudní oddělení č. 2, vzhledem k zániku funkce Mgr. T. B., soudkyně JUDr. J. Š. Od 1. 3. 2016 byl také zastaven nápad všech věcí do soudního oddělení č. 7 Mgr. D. K., kterou z důvodu jejího nástupu na mateřskou dovolenou s účinností ode dne 1. 7. 2016 vystřídala soudkyně JUDr. R. S., která se vrátila po mateřské dovolené. Od 1. 7. 2016 byl také zastaven nápad vazebních věcí do soudních oddělení č. 5, č. 28 a č. 3. JUDr. Z. byl do 3. oddělení zastaven též nápad všech věcí, které by měla případně převzít jako zastupující soudce z jiných soudních oddělení, a stejně tak, pokud by jí věc měla ve zkráceném řízení napadnout v mimopracovní době podle tabulky dle rozvrhu práce.

Zastavení nápadu uvedených věcí u kárně obviněné trvalo do 1. 9. 2016, kdy byl nápad obnoven, ale z důvodu odchodu soudkyně na mateřskou dovolenou byl zastaven nápad všech věcí do soudního oddělení č. 5.

6) Přehled výkonnosti soudců trestního úseku Okresního soudu v Liberci za rok 2016, který obsahuje počty věcí, resp. osob, přidělených jednotlivým soudcům trestního úseku Okresního soudu v Liberci zejména v agendě T v roce 2016 a průměrnou měsíční výkonnost každého z těchto soudců za uvedené období podle platných přepočtových koeficientů Ministerstva spravedlnosti ke stanovení potřeb soudců, tedy v agendě T jde o koeficient 1,25.

Z přehledu vyplývá, že JUDr. Z. vyřídila v agendě T celkem 288 věcí týkajících se 319 osob, přičemž její průměrná měsíční výkonnost činila 33,23. JUDr. B. Š. vyřídila v agendě T 335 věcí týkajících se 375 osob a její průměrná měsíční výkonnost činila 39,06. Mgr. T. B. vyřídila do 29. 2. 2016, kdy u ní došlo k zániku funkce, v agendě T 39 věcí týkajících se 42 osob, průměrná měsíční výkonnost činila 26,25. JUDr. Š. za zbývajících 10 měsíců vyřídila v agendě T 195 věcí týkajících se 203 osob, průměrná měsíční výkonnost činila 25,38. Mgr. J. V., které bylo přiděleno 4. soudní oddělení s účinností od 1. 4. 2016, vyřídila v agendě T celkově za 9 měsíců 125 věcí

týkajících se 131 osob, průměrná měsíční výkonnost činila 18,19. Mgr. J. D., která nastoupila od 1. 9. 2016 na mateřskou dovolenou, do té doby vyřídila v agendě T celkem 202 věcí týkajících se 219 osob, průměrná měsíční výkonnost činila 34,22.

7) Stanovisko soudcovské rady Okresního soudu v Liberci k osobě kárně obviněné soudkyně ze dne 27. 4. 2017, podle něhož se JUDr. L. Z. v osobní a lidské rovině projevuje nekonfliktně jak ve vztahu ke kolegům soudcům, tak i k odbornému a administrativnímu personálu a k účastníkům řízení. Pro svou otevřenou a přátelskou povahu je ostatními kolegy pozitivně vnímána.

Dle soudcovské rady byly pracovní podmínky na trestním úseku v uplynulých dvou letech přiměřené, ovšem vzhledem k odchodu zkušenějších kolegů je kolektiv na tomto úseku z převážné většiny složen ze začínajících soudkyň. V důsledku této generační obměny tak došlo k jistému poklesu výkonnosti trestního úseku jako celku a zřejmě i kvůli dlouhodobější neobsazenosti pozice místopředsedy trestního úseku je pro začínající soudkyně obtížnější čelit různým procesním situacím, než je tomu v případě zkušených kolegů.

V případě kárně obviněné se jedná právě o služebně mladší soudkyni, která v lednu 2015 převzala senát se zhruba 100 neskončenými věcmi, včetně rozsáhlé, mediálně sledované kauzy, ve které bylo obžalováno celé zastupitelstvo statutárního města Liberec. Samotná rozsáhlost tohoto spisu, spolu s běžným nápadem a s počtem převzatých věcí nepochybně znamenala hned na počátku praxe kárně obviněné větší zátěž a z toho plynoucí možná pochybení. Pokud jde o vyšší soudní úředníci, zapisovatelku či asistenta, je senát JUDr. Z. zajištěn srovnatelně s ostatními senáty okresního soudu.

8) Osobní spis kárně obviněné soudkyně, z jehož obsahu vyplývá, že JUDr. Z. působila jako asistentka soudce na občanskoprávním úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci od 1. 10. 2008. Jmenována soudkyní byla dne 8. 1. 2015 a s účinností ode dne 22. 1. 2015 byla přidělena k Okresnímu soudu v Liberci a jmenována do funkce předsedkyně senátu. Z osobního spisu nevyplývá, že by kárně obviněná soudkyně byla dosud kárně postižena či že by jí byla udělena výtka dle § 88a zákona o soudech a soudcích.

K uvedeným důkazům kárná návrhovatka upřesnila, že úleva spočívající v zastavení nápadu vazebních věcí do senátu kárně obviněné byla poskytnuta v souvislosti s nápadem další velmi rozsáhlé a náročné věci do tohoto senátu a poukázala na skutečnost, že při rozdělování věcí nemůže jako předsedkyně soudu rozlišovat mezi začínajícími a zkušenými soudci, takže pokud nový soudce přebere sto nevyřízených věcí a napadne mu další rozsáhlá věc, dojde k tomu odpovídající zátěži daného soudce, a to někdy až na hranici únosnosti. Pokud jde o soudce trestního úseku, zkušenými soudci jsou pouze JUDr. Š. a Mgr. S., ostatní soudci v podstatě začínají, nebo nedávno přestoupili na trestní úsek z jiné agendy. Situace v tomto oddělení soudu proto byla v daném období dramatická pro všechny. Ovlivnily ji především fluktuace soudkyň z důvodu mateřských dovolených a odchod zkušených soudců na krajský soud, což způsobilo, že nové soudce neměl kdo zaučit. Výběrové řízení na pozici místopředsedkyně soudu na trestním úseku vyhrála Mgr. K., která sice jako zkušená soudkyně přišla z jiného soudu, ale vzápětí otěhotněla a funkci nebylo možné obsadit; jednalo se zde tedy i o absenci odborné podpory ze strany místopředsedy.

V rámci svého výslechu odkázala kárně obviněná na své předchozí vyjádření z úvodu jednání. Pochybení v projednávané věci týkající se rozhodování o vazbě bez přítomnosti senátu odůvodnila tím, že v době nařízení prvního vazebního zasedání na den 18. 2. 2016 měla velké množství věcí k vyřízení, proto rychle nařídila vazební zasedání ve lhůtě 30 dní a senát svolala

pokračování

až na hlavní líčení. Tohoto pochybení si je kárně obviněná vědoma a přičítá ho svému opomenutí svolat senát, jelikož jednala v rychlosti, nicméně pravidla pro rozhodování senátu o vazbě zná. Pokud jde o rozhodování o vazbě, na předmětném soudu neexistuje žádný systém sledování lhůt. Kárně obviněná si dané lhůty značí do diáře a v případě hlavního líčení nařízeného na den 16. 5. 2016 si poznámku o vazbě udělala také. Ovšem vzhledem k tomu, že měla podrobnou přípravu hlavního líčení a dopředu si též stanovila datum, na kdy bude věc odročena, tak již v jednací síni diář neotvírala. Ve chvíli, kdy se o svém pochybení dozvěděla, byla v časové tísní a zpanikařila. Neměla se dle svých slov na koho obrátit, jelikož její zkušenější kolegové byli zaneprázdněni a v některých případech nejsou velmi vstřícní vůči dotazům méně zkušených soudců trestního úseku. Rozhodnutí dodatečně vyhotovit usnesení o prodloužení vazby zřejmě učinila proto, že obžalovaného chtěla ve vazbě ponechat, jelikož měla za to, že podmínky pro takový postup byly v tomto případě splněny. Po té, co obdržela stížnost obžalovaného i státního zástupce, neuvažovala o tom vydat alespoň dodatečně příkaz k propuštění obžalovaného z vazby, avšak stížnosti urychleně poslala k rozhodnutí krajskému soudu, aby se věc dále nezdržovala a nadřízený soud o ní mohl rozhodnout.

S kárnou navrhovatelkou má kárně obviněná dle svého vyjádření korektní vztahy a nikdy s ní nebyla v konfliktu. Pokud se jedná o pracovní podmínky, kárně obviněná přiznala, že je velmi vytížená, napadají jí také věci skupinové a rozsáhlé. Když nastoupila, převzala 100 věcí, ve kterých se jednalo o cca 125 osob, včetně rozsáhlého spisu, ve kterém bylo řešeno 23 zastupitelů statutárního města Liberec. Minulý rok v červnu jí napadla další složitá věc, ve které figuruje 30 obžalovaných, což je velká zátěž. Snaží se vytěžovat jednací dny, i přesto, že má každý trestní soudce přiděleny dva jednací dny v týdnu, chodí kárně obviněná do jednací síně třikrát do týdne, aby věci postupně vyřizovala, má ovšem za to, že soud je mírně poddimenzován s ohledem na počet zapisovatelek a protokolujících úřednic. Minulý měsíc jí vypadla protokolující úřednice z důvodu pracovní neschopnosti a spisy kárně obviněné z toho důvodu neměl kdo vypravovat, bylo složité zajistit alespoň protokolující úřednici či zapisovatelku na nařízená jednání.

Na otázku člena kárného senátu týkající se finanční situace kárně obviněná odpověděla, že vyživuje dvě děti ve věku 3,5 a 5,5 roku a má dvojnásobný plat než její manžel. Rodina splácí hypotéku na byt.

Kárná navrhovatelka v závěrečné řeči konstatovala, že skutek je nesporný, byl prokázán listinnými důkazy, ale také přiznán kárně obviněnou. Pokud jde o změny v trestním řízení týkajícím se vytýkaného skutku, kárná navrhovatelka trvala na názoru, že státní zástupce by měl hodnocení ponechat kárnému senátu jako nejpovolanějšímu orgánu, a tudíž by mělo být v kárném řízení věcně rozhodnuto, přičemž kárně obviněná by měla být uznána vinnou. Na druhou stranu je nutné přihlídnout k sebereflexi kárně obviněné, jež spolupracovala nejen s kárným senátem, ale také s policií, a kárný senát by měl pohlížet na skutek také s ohledem na osobnost kárně obviněné. Z výkonnostních tabulek bylo prokázáno, že ačkoliv jde o nezkušenou soudkyni, dosahovala rovnocenného výkonu s ostatními kolegy, v rozhodování byla pod velkou zátěží, začátek svého působení měla ztížený, neboť přebrala oddělení, které nebylo vedeno dva měsíce, a prokázala loajalitu vůči soudu i tím, že přestože její děti v době jejího nástupu byly ještě velmi nízkého věku, nežádala o zkrácený úvazek. Posuzované jednání kárně obviněné nebylo vedeno záměrem někoho poškodit nebo se obohatit, ale snahou napravit chybu vzniklou zmeškáním lhůty. Odbornou radu jí zkušenější soudci opravdu poskytnout nemohli, kárně obviněná byla ve stresu a v době svého rozhodování již pravděpodobně měla být v jednací síni. Kárná navrhovatelka nepopírala, že daný skutek byl velkou chybou v rozhodování, ovšem chybu viděla spíše v tom, že se obžalovaný dostal na svobodu, než v tom, že by byl poškozen, neboť i státní zastupitelství bylo v dané době přesvědčeno, že vazební důvody trvají. Obžalovaný se však následně na jednání dostavoval, pochybení soudkyně tudíž

nemělo za následek komplikaci samotného řízení. Kárná navrhovatelka také zdůraznila postoj kárně obviněné k celé věci a k vyšetřování, jelikož ne zvolila lehčí cestu prohlášení se za podjatou a přenesení rozsáhlé kauzy na jiného kolegu, což by zvýšilo zátěž soudu i zúčastněných osob. Kárně obviněná ne žádala ani úlevy či uvolnění z práce v průběhu náročných policejních úkonů nebo po nich a docházela na pracoviště, ačkoliv bylo možné očekávat konfrontaci s takto vzniklou nepříjemnou situací. Dle názoru kárné navrhovatelky si z dané situace slušný a pracovitý člověk odnese ponaučení a nedopustí, aby se něco podobného opakovalo. Z těchto důvodů kárná navrhovatelka setrvala na svém původním návrhu na kárné opatření ve formě důtky.

Kárně obviněná ve své závěrečné řeči zopakovala, že celé situace je jí velice líto. Udělala asi nejhorší rozhodnutí, jaké mohla, a je si jistá, že se už nic takového opakovat nebude.

III. Posouzení věci soudem

Kárný senát se nejprve zabýval dodržením subjektivní a objektivní lhůty k podání návrhu na zahájení kárného řízení. Dle § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb. totiž musí být návrh na zahájení kárného řízení podán nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, nejpozději však do tří let ode dne spáchání kárného provinění (objektivní lhůta pro podání kárného návrhu je zároveň totožná s hmotněprávní prekluzivní lhůtou zániku kárné odpovědnosti dle § 89 zákona o soudech a soudcích).

Vytýkaný skutek byl dokonán dne 19. 5. 2016 a návrh na zahájení kárného řízení byl u Nejvyššího správního soudu podán dne 10. 4. 2017. Z kárného návrhu i z provedeného dokazování vyplynulo, že o skutečnostech souvisejících s vytýkaným skutkem se kárná navrhovatelka poprvé dozvěděla z příkazu Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 13. 9. 2016, č. j. 0 Nt 744/2016 – 10, k domovní prohlídce a k prohlídce jiných prostor a pozemků, přičemž dle dodejky byl příkaz doručen na Okresní soud v Liberci dne 19. 10. 2016. Subjektivní i objektivní lhůta k podání kárného návrhu tudíž zůstala v projednávaném případě zachována.

Pokud jde o otázku, zda kárně obviněná soudkyně spáchala kárné provinění, v kárném návrhu vytýkala kárná navrhovatelka kárně obviněné soudkyni, že v jí přidělené trestní věci kárně obviněná nerozhodla včas, tj. nejpozději do 18. 5. 2016 o ponechání obžalovaného P. B. ve vazbě či o jeho propuštění a až dne 19. 5. 2016, po telefonickém dotazu obhájkyne obžalovaného, zda o trvání vazby bylo rozhodnuto, vyhotovila namísto příkazu k propuštění antedatované usnesení o ponechání obžalovaného ve vazbě, označené jako usnesení ze dne 18. 5. 2016, č. j. 3 T 16/2016 - 1896. Nezákonná vazba měla trvat od dne 19. 5. 2016 do dne 26. 5. 2016, kdy byl obžalovaný na základě příkazu Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci propuštěn na svobodu.

Kárně obviněná ve svém vyjádření na jednání i během provedeného výslechu uvedené pochybení doznala. Zároveň dle hodnocení kárného soudu předmětný skutek nepochybně vyplývá z důkazů, které byly při jednání provedeny. Z hlavního trestního spisu sp. zn. 3 T 16/2016 je zřejmé, že kárně obviněná, resp. její senát, nerozhodly o vazbě během hlavního líčení a že kárně obviněná vydala inkriminované rozhodnutí nejen jakožto samosoudkyně, ačkoliv měl o prodloužení vazby rozhodovat senát (§ 72 odst. 3 trestního řádu), ale též, jak konstatoval ve svém zrušovacím rozhodnutí rovněž nadřízený soud, že tak učinila v rozporu s § 73d trestního řádu mimo vazební zasedání, tedy v nepřítomnosti obžalovaného a jeho obhájkyne, ač takovým způsobem, jak vyplývá z vyšetřovacího spisu policejního orgánu, o vazbě nikdy nerozhodovala. Pokyn kárně obviněné soudkyně doprovázející dané usnesení

pokračování

je přitom sice datován také dnem 18. 5. 2016, kancelář ho však přijala, dle razítka, až dne 19. 5. 2016.

Tyto důležité důkazy pak doplňují rovněž další informace z vyšetřovacího spisu policejního orgánu, který zachycuje úkony v trestním řízení přímo ve věci podezření ze spáchání trestního činu zneužití pravomoci úřední osoby JUDr. Z., přičemž výsledky těchto úkonů byly na jednání rekapitulovány se souhlasem kárně obviněné i kárné navrhovatelky (viz § 211 odst. 5 a 6 ve spojení s § 158 odst. 3, 5 a 6 trestního řádu a § 25 zákona č. 7/2002 Sb.). Především je třeba zmínit výpisy z informačního systému ISAS, které v rámci trestního řízení předložil Okresní soud v Liberci a z nichž jednoznačně vyplývá, že záznam o inkriminovaném usnesení kárně obviněná vložila do tohoto systému až dne 19. 5. 2016, dále pak znalecký posudek, který potvrdil, že rovněž počítačové soubory, které obsahovaly text daného usnesení, resp. text velmi podobný, byly vytvořeny až dne 19. 5. 2016. To jednoznačně svědčí o tom, že usnesení bylo účelově vyhotoveno až dne 19. 5. 2016, tedy až po uplynutí lhůty dle § 72 odst. 1 a 3 trestního řádu, a že bylo antedatováno tak, aby vzbudilo zdání, že bylo vydáno včas, a tedy obžalovaný nemusel být z vazby propuštěn, jak se po uplynutí lhůty bezpodmínečně mělo stát. Tento závěr podporují rovněž úřední záznamy o podání vysvětlení, a to zejména takto zachycená výpověď obhájkyň obžalovaného JUDr. Nedvědové o tom, že se kárně obviněné dne 19. 5. 2016 v ranních hodinách telefonicky dotazovala, zda bylo již rozhodnuto o vazbě, a že kárně obviněnou tento dotaz zjevně zaskočil. Tuto výpověď v rámci podání vysvětlení policejnímu orgánu potvrzují rovněž výpisy z telekomunikačního provozu, podle nichž se dne 19. 5. 2016 ráno skutečně odehrál telefonní hovor mezi JUDr. Nedvědovou a Okresním soudem v Liberci. Tyto důkazy, pokud jsou hodnoceny nejen jednotlivě, ale i ve své vzájemné souvislosti, vedou k jednoznačnému závěru kárného soudu o tom, že se daný skutek stal a že se ho dopustila kárně obviněná.

Kárný soud ovšem musel v daném ohledu také reagovat na výše popsanou změnu stanoviska orgánů činných v trestním řízení, totiž na skutečnost, že státní zástupce provádějící dozor nad trestním řízením zrušil opatření policejního orgánu, jímž byla daná věc odevzdána ke kárnému projednání, neboť dospěl k závěru o důvodném podezření, že kárně obviněná soudkyně spáchala předmětným jednáním přečin zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

Za této situace si tedy kárný senát musel položit otázku, zda je namístě dle § 15 zákona č. 7/2002 Sb. přerušit kárné řízení, věc postoupit orgánům činným v trestním řízení a vyčkat jeho výsledku, nebo zda má v kárném řízení pokračovat a o kárném návrhu meritorně rozhodnout, případně jaký jiný postup ve věci zvolit. V této souvislosti považuje kárný senát za podstatné především dvě okolnosti. Za prvé, přestože opatření policejního orgánu o odevzdání věci ke kárnému projednání bylo zrušeno, nic to nemění na tom, že kárný návrh byl předsedkyní Okresního soudu v Liberci jakožto oprávněnou kárnou navrhovatelkou včas a řádně podán a že nebyl vzat zpět, zastavení kárného řízení dle § 14 zákona č. 7/2002 Sb. tedy nepřipadá v úvahu. Za druhé, kárný soud neměl v době svého rozhodování informace o tom, že by proti JUDr. Z. bylo zahájeno trestní stíhání, obligatorní důvod pro přerušování kárného řízení a postoupení věci příslušnému orgánu činnému v trestním řízení dle § 15 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb. tudíž také není dán.

Bylo ovšem třeba důkladně zvážit, zda v daném případě není dán druhý důvod pro přerušování kárného řízení a postoupení věci do řízení trestního dle § 15 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., totiž, zda skutečnosti, které se kladou kárně obviněné za vinu a které byly navíc, jak již bylo uvedeno, v kárném řízení prokázány, nemají znaky trestného činu. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že Nejvyššímu správnímu soudu jakožto soudu kárnému samozřejmě nepřisluší rozhodovat o tom, zda kárně obviněná soudkyně spáchala trestný čin, to by mohl

učinit pouze k tomu příslušný trestní soud, soud kárný však musí posoudit právě předběžnou otázku, zda vytykány skutek nemá znaky trestného činu, přičemž v tomto svém hodnocení není vázán právním názorem policejního orgánu ani příslušného státního zástupce.

Přesto se s nimi shoduje v závěru, že vytykány a v daném případě i prokázaný skutek kárně obviněné soudkyně z formálního hlediska naplňuje znaky skutkové podstaty přečinu zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, neboť kárně obviněná soudkyně jakožto úřední osoba předmětným jednáním úmyslně vykonávala svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu, přičemž byla i srozuměna s tím, že tím způsobí obžalovanému závažnou újmu, neboť jí muselo být zřejmé, že v důsledku jejího jednání bude obžalovaný nadále zbaven osobní svobody nikoliv v souladu se zákonem, ale na základě nezákonné vazby, a k tomuto následku jejího jednání skutečně došlo.

Na straně druhé však bylo v daném případě třeba daný skutek a s ním související okolnosti této věci hodnotit i z hlediska materiálního korektivu, jak je vyjádřen v § 12 odst. 2 trestního zákoníku, tedy z pohledu zásady subsidiarity trestní represe. Lze přitom souhlasit s orgány činnými v trestním řízení i v tom, že první ze dvou podmínek pro uplatnění trestněprávní odpovědnosti, tj. minimální společenská škodlivost daného skutku, je dána, ostatně, pokud by tomu tak vůbec nebylo, nemohl by být daný skutek považován ani za kárné provinění. Ovšem vzhledem k tomu, že obě podmínky pro uplatnění trestní odpovědnosti dle zmiňovaného ustanovení musí být splněny kumulativně (viz např. Drašík, A., Fremr, R., Durdík, T., Ružička, M., Sotolář, A. et al. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, dostupný v ASPI), je třeba se v tomto případě zabývat rovněž mírou této společenské škodlivosti v souvislosti s otázkou, zda je splněna rovněž druhá podmínka, tedy zda by bylo možné dospět k závěru, že nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu, tj. v dané věci v kárném řízení.

K výkladu § 12 odst. 2 trestního zákoníku se zevrubně vyjádřilo trestní kolegium Nejvyššího soudu ve svém stanovisku ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. Tpjn 301/2012 (zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná na www.nsoud.cz), v němž mimo jiné konstatovalo: „[O]rgány činné v trestním řízení a zejména soud musí při používání trestněprávních institutů a při aplikaci určitých konkrétních norem, včetně v úvahu přicházejících skutkových podstat trestných činů, zvažovat, zda v konkrétním posuzovaném případě je při interpretaci a aplikaci konkrétní právní normy třeba použít zásadu subsidiarity trestní represe vymezenou v § 12 odst. 2 tr. zákoníku, a v jakém směru tak lze učinit. Zvláštnost subsidiarity trestní represe tedy spočívá v tom, že jde o zásadu, a nikoli o konkrétní normu, což v konečném důsledku znamená, že se použije tato zásada i prostřednictvím konkrétní skutkové podstaty méně závažného trestného činu tak, že orgán činný v trestním řízení a v konečném pojetí soud shledá, i přes naplnění zákonných znaků této skutkové podstaty, že nejde o trestný čin s ohledem na škodlivost případu, ve kterém případně postačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. To odpovídá obecnému názoru, že v případě kolize právní normy s uplatňovanou zásadou subsidiarity trestní represe se na základě procesu poměrování tato norma nepoužije, neboť jde o řešení případu, při kterém se zvažují různé možnosti na jedné straně trestního postihu a na druhé straně postihu podle jiných právních předpisů nebo ve výjimečných případech úplné nepostižitelnosti. Při použití zásady subsidiarity trestní represe je totiž třeba zvažovat jednak potřebu ochrany společnosti a hodnot chráněných trestním zákonem a jednak minimalizaci zásahů do osobní svobody a jiných osobnostních práv a zájmů jednotlivce, vůči kterému by měla být uplatněna trestní represe.“

Trestní kolegium k otázce společenské škodlivosti činu uzavřelo, že „konkrétní společenskou škodlivost je třeba řešit v každém takovém posuzovaném případě přísně individuálně především: a) s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem podřaditelným pod jednotlivé znaky skutkové podstaty spáchaného trestného činu, ale i b) vzhledem k dalším okolnostem případu, což důvodová zpráva naznačuje odkazem na § 39 odst. 2 [trestního zákoníku], dále pak c) s přihlédnutím k trestní sazbě zvažovaného trestného činu,

pokračování

kteřá vždy vyjadřuje typovou společenskou škodlivost takového trestného činu, a v neposlední řadě také d) při zvažování, zda nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu“. Podle jedné z právních vět citovaného stanoviska přitom „[k]ritérium společenské škodlivosti případu je doplněno principem „ultima ratio“, z kterého vyplývá, že trestní právo má místo pouze tam, kde jiné prostředky z hlediska ochrany práv fyzických a právnických osob jsou nedostatečné, neúčinné nebo nevhodné“.

Možnost uplatnit zásadu subsidiarity trestní represe dle § 12 odst. 2 trestního zákoníku rovněž na jednání soudce, u něhož orgány činné v trestním řízení zvažovaly, zda naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, potvrdil Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. 8 Tdo 1350/2013, byť v této věci zmiňovaný materiální korektiv sehrál důležitou roli též jako interpretační vodítko pro úvahu, zda byly naplněny veškeré znaky dané skutkové podstaty. Zároveň ovšem Nejvyšší soud v uvedené věci konstatoval:

„Trestnými činy mohou být pouze závažnější případy protisociálních jednání, a to podle zásady, že tam, kde postačí k regulaci prostředky správního nebo občanského práva v širším slova smyslu, jsou trestněprávní prostředky nejen nadbytečné, ale z pohledu principu právního státu také nepřijatelné. Teprve tam, kde je ochrana uplatňovaná prostředky správního, občanského či obchodního práva neúčinná a kde porušení konkrétních právních vztahů svou intenzitou dosahuje zákonem předpokládané společenské škodlivosti, je namístě uvažovat o trestní odpovědnosti (srov. k tomu přiměřeně např. nálezy Ústavního soudu pod sp. zn. II. ÚS 372/2003, I. ÚS 558/2001, I. ÚS 69/2006, I. ÚS 541/2010, II. ÚS 1098/2010).

Vedle těchto zásad vyplývajících z judikatury Ústavního soudu se otázkou ultima ratio zabýval i Nejvyšší soud ve svých rozhodnutích (srov. například rozhodnutí ve věcech pod sp. zn. 5 Tdo 897/2005, 5 Tdo 315/2010, a dalších) a srovnatelným způsobem uvedené zásady přenesl do své rozhodovací praxe, kde v zásadě shodně vyjádřil, že trestní právo nastupuje až v případech, kdy prostředky jiných právních oborů neposkytují dostatečnou ochranu chráněným vztahům, a jejichž porušením jsou naplněny konkrétní skutkové podstaty trestného činu. Komplexně pak tuto problematiku řešil ve stanovisku trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. Tpjn 301/2012, publikovaném pod č. 26/2013 Sb. rozh. trest.

Vztahuje-li se ustanovení § 12 odst. 2 tr. zákoníku o zásadě subsidiarity trestní represe k pojmu trestného činu, jde o otázku viny, kdy je třeba hodnotit společenskou škodlivost při zvažování rozhodných kritérií pro stanovení spodní hranice trestní odpovědnosti. Pojem společenská škodlivost činu, která se vztahuje k spáchanému činu, jenž zasáhl zájmy chráněné trestním zákonem, a v tomto smyslu je tedy „poškodil“, navazuje i na další pojmy použité v trestním zákoníku. V této souvislosti je nutno ještě zdůraznit, že nový trestní zákoník společenskou škodlivost včetně jejích stupňů záměrně nedefinuje a ponechává řešení potřebné míry společenské škodlivosti z hlediska spodní hranice trestní odpovědnosti na zhodnocení konkrétních okolností případu, v němž to bude s ohledem na princip „ultima ratio“ přicházet v úvahu, na praxi orgánů činných v trestním řízení a v konečné fázi na rozhodnutí soudu (srov. Šámal P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 117 a 118).

Nejvyšší soud na podkladě těchto kritérií zdůrazňuje, že posouzení závažnosti činu ve vztahu k hodnocení možnosti použití principu „ultima ratio“ je nutno řešit s ohledem na konkrétní podmínky projednávané trestní věci jen v případech s nízkou až hraniční mírou její společenské škodlivosti. Tak tomu ovšem je i v posuzovaném případě, v němž oba soudy nižších instancí zaznamenaly, že v rámci posuzování jednání obviněného se nelze vyhnout zohlednění konkrétních a zcela relevantních okolností majících význam pro úvahu o míře společenské škodlivosti jeho jednání. Jednalo se nepochybně o situaci natolik výjimečnou, že i podle názoru Nejvyššího soudu znemožňuje učinit jednoznačný závěr v tom směru, že jednání obviněného je natolik pro společnost škodlivé, že je nezbytné již uplatnit jeho odpovědnost za použití trestního zákoníku.“

K obdobným závěrům dospěl rovněž Nejvyšší správní soud při hodnocení nyní posuzované věci. V tomto ohledu se kárný senát přiklání k závěru policejního orgánu, jak byl vyjádřen v jeho opatření o odevzdání věci ke kárnému projednání, přestože bylo toto opatření zrušeno příslušným státním zástupcem, který vyslovil, na základě pokynu nadřízeného státního zastupitelství, jiný právní názor. Obdobně jako policejní orgán se i kárný soud domnívá, že jsou zde podstatné okolnosti svědčící pro relativně nižší společenskou škodlivost daného jednání, má-li být hodnoceno prizmatem trestního práva, oproti běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty, jejichž typová společenská škodlivost je vyjádřena trestní sazbou v podobě trestu odnětí svobody na jeden rok až pět let nebo trestu zákazu činnosti. JUDr. Z. totiž nevedl k danému jednání zjištěný motiv, nejsou zde tedy patrné jakékoli korupční vlivy a zároveň její primární úmysl nesměřoval ani k tomu způsobit obžalovanému závažnou újmu, jednalo se spíše o myšlenkový zkrat, unáhlenou reakci začínající, ještě nezkušené trestní soudkyně, navíc dosud zcela bezúhonné, na zjištění svého původního nedbalostního pochybení, tedy zmeškání lhůty pro rozhodnutí o vazbě obžalovaného a z toho vyplývající snahu „dát věci do pořádku“, tedy ponechat obžalovaného, v jehož věci byla kárně obviněná soudkyně zjevně přesvědčena, že vazební důvody trvají, i nadále ve vazbě, a to i za cenu vyhotovení antedatovaného usnesení, přičemž k tomuto excesu přispěl také značný časový tlak, pod nímž se soudkyně takto rozhodla (hlavní líčení v jiné věci), i její dlouhodobá pracovní zátěž.

Aniž by soud jakkoli bagatelizoval toto jednání či újmu způsobenou obžalovanému nezákonným pobytem ve vazbě v trvání bezmála 8 dní, má za to, že na kárně obviněnou lze dostatečně výchovně působit prostředky kárného práva a že v souladu právě se zásadou subsidiarity trestní represe není třeba, aby trestní řízení v její věci pokračovalo. Kárný soud souhlasí s dozorovým státním zástupcem, že soudce je osobou znalou práva a že na jeho osobní a morální integritu je třeba klást zvýšené nároky; na již zmiňovaných závěrech to však ničeho nemění; v daném případě postačí, že tyto požadavky na morální integritu soudce byly vzaty v úvahu v rámci rozhodování o odpovědnosti za kárné provinění a o kárném opatření.

Zároveň si ovšem kárný soud uvědomuje, že není oprávněn žádným způsobem předjímat další postup orgánů činných v trestním řízení, a rozhodl tedy o předmětném kárném návrhu s vědomím toho, že ani kárné potrestání nevytváří absolutní překážku věci rozhodnuté pro trestní řízení, neboť zastavení trestního stíhání dle § 172 odst. 2 písm. b) trestního řádu, resp. odložení věci dle § 159a odst. 3 trestního řádu představují pouze fakultativní důvody pro ukončení trestního řízení v případech, kdy bylo o skutku obviněného či podezřelého již rozhodnuto jiným orgánem mj. kárně a kdy toto rozhodnutí lze považovat za postačující. Dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva totiž není kárné obvinění soudce považováno za trestní obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. kárný delikt za trestný čin ve smyslu čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě (k tomu srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 5. 9. 2016, sp. zn. I. ÚS 2617/15, bod 33 a judikaturu ESLP tam citovanou), není zde tedy dána nepřípustnost trestního stíhání dle § 11 odst. 1 písm. l) trestního řádu (obdobně ohledně kázeňských deliktů viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2016, sp. zn. 3 Tdo 949/2016, nebo ze dne 22. 3. 2017, sp. zn. 3 Tdo 231/2017) a pokračování trestního řízení nebrání v daném případě ani § 11 odst. 1 písm. j) trestního řádu, byť by bylo toto ustanovení analogicky vztaženo i na opatření o odevzdání věci jinému orgánu dle § 159a odst. 1 trestního řádu (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 7. 2004, sp. zn. 11 Tdo 738/2003), neboť před meritorním rozhodnutím kárného soudu bylo opatření policejního orgánu o odevzdání věci ke kárnému projednání dozorovým státním zástupcem zrušeno. Dle názoru kárného soudu není dán ani žádný jiný důvod pro uplatnění zásady *ne bis in idem* dle § 11 trestního řádu a tedy ani důvod k obligatornímu odložení věci dle § 159a odst. 2 trestního řádu, resp. k zastavení trestního stíhání dle § 172 odst. 1 písm. d) trestního řádu.

pokračování

Jakkoli již z toho, co bylo uvedeno výše, vyplývá, že by kárný soud v daném případě považoval odložení věci dle § 159a odst. 3 trestního řádu, případně, bude-li se souhlasem prezidenta republiky (§ 76 odst. 1 zákona o soudech a soudcích) zahájeno trestní stíhání, jeho zastavení dle § 172 odst. 2 písm. b) trestního řádu, za vhodný postup, bude na orgánech činných v trestním řízení, zda možnosti dle daných ustanovení využijí, nebo zda budou v trestním řízení i po rozhodnutí kárného soudu pokračovat.

Kárný soud tedy neshledal, že by vytykány skutek kárně obviněné bylo možné při použití hmotněprávní zásady subsidiarity trestní represe dle § 12 odst. 2 trestního zákoníku považovat za trestný čin, proto nepřistoupil k přerušení kárného řízení, ale naopak o kárném návrhu rozhodl meritorně.

O tom, že daný skutek kárně obviněné soudkyně vykazuje dostatečnou závažnost k tomu, aby dosahoval intenzity kárného provinění, nemá naopak kárný soud žádných pochyb. V kárné judikatuře jsou i výrazně méně závažná, tedy většinou nedbalostní pochybení státních zástupců i soudců ovlivňující zákonost vazby stabilně považována za kárná provinění. Již v rozhodnutí ze dne 27. 4. 2010, č. j. 12 Ksz 5/2009 – 74 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kárný soud v souvislosti s takovým pochybením státního zástupce vykonávajícího dozor nad přípravným řízením zdůraznil esenciální povahu práva na osobní svobodu, které je základním lidským právem a jako takové je chráněno Listinou základních práv a svobod a mezinárodními nástroji ochrany lidských práv. Právo zasáhnout do osobní svobody jednotlivce náleží pouze státu, ale jen v přesně vymezených případech, a to s tím, že bude takové zásahy činit v nejmenším možném rozsahu a na nejkratší možnou dobu. Obdobně kárný soud hodnotil srovnatelná pochybení soudců při jejich rozhodování o vazbě či postupu ve vazební věci, jak vyplývá např. z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2010, č. j. 13 Kss 9/2009 - 88, ze dne 5. 12. 2011, č. j. 11 Kss 7/2011 – 51, nebo, pokud jde o nyní rozhodující kárný senát, z rozhodnutí ze dne 18. 3. 2015, č. j. 13 Kss 7/2014 – 33, nebo ze dne 5. 4. 2017, č. j. 13 Kss 1/2017 – 56.

I v nyní posuzované věci má část jednání, jehož se kárně obviněná dopustila, nedbalostní charakter, a to, pokud jde o samotné nedodržení lhůty dle § 72 odst. 1 a 3 trestního řádu pro nové rozhodnutí o vazbě. Na straně druhé, navazující jednání, tedy účelové vytvoření antedatovaného rozhodnutí o vazbě po té, kdy kárně obviněná soudkyně zjistila své původní pochybení, namísto toho, aby neprodleně vydala dle § 72 odst. 1 a 3 trestního řádu příkaz k propuštění obžalovaného z vazby, bylo zcela nepochybně provedeno úmyslně a je rovněž nepochybné, že závažnost takového úmyslného nezákonného jednání u soudce, tedy ústavního činitele, u kterého je naprosto nezbytné vyžadovat co nejprísnější plnění zákonných povinností, které jsou s výkonem této funkce spojeny, zvláště pak při rozhodování o tak zásadním zásahu do základních práv obviněného, jako je rozhodování o vazbě, je výrazně vyšší než u nedbalostních pochybení, jimiž se dosud kárný soud v souvislosti s vazebními věcmi zabýval.

Kárný soud tedy nemá v nyní posuzované věci nejmenších pochybností o tom, že vytykány skutek představuje zaviněné jednání (u zmeškání lhůty pro rozhodnutí o vazbě ve formě nedbalosti, ovšem u vyhotovení antedatovaného rozhodnutí jde o jednání úmyslné), kterým kárně obviněná nejen zaviněné porušila povinnosti soudce, ale zároveň tímto zaviněným jednáním narušila důstojnost soudcovské funkce a ohrozila důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů, čímž spáchala kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.

Pokud jde o uložené kárné opatření za skutek, v němž kárný senát shledal kárné provinění, vzal kárný soud na jedné straně ve shodě s citovanou judikaturou v úvahu nejen typovou závažnost jakéhokoli pochybení při rozhodování o vazbě zasahujícího do základního práva na osobní svobodu, ale zároveň musel brát zřetel na již zmiňovanou výrazně vyšší závažnost kárného provinění spáchaného v tomto konkrétním případě, která spočívá v úmyslně nezákonném postupu při rozhodování o vazbě obžalovaného, a to ze strany trestní soudkyně, tedy ústavního činitele, jehož úlohou je dle čl. 90 Ústavy ČR v rámci výkonu soudnictví poskytovat ochranu právům a rozhodovat o vině a trestu za trestné činy.

V daném ohledu je vhodné připomenout, že srovnatelnou manipulaci s trestním spisem, i přesto, že se netýkala rozhodování o vazbě, ale již vydaného trestního příkazu, považoval tento kárný senát ve svém rozhodnutí ze dne 18. 2. 2015, č. j. 13 Kss 6/2014 – 138, za natolik závažné protiprávní jednání soudce, že shledal, byť nikoliv samostatně, ale po přihlédnutí k dalším četným pochybením a relevantním skutečnostem týkajícím se osoby daného soudce, že je do té míry zpochybněna jeho věrohodnost, že je třeba uložit nejprísrnější kárné opatření, tedy odvolání z funkce soudce.

V nyní posuzované věci ovšem takovému závěru brání řada z větší části již zmiňovaných okolností, které naopak svědčí ve prospěch kárně obviněné. Z toho, co již bylo uvedeno v rámci hodnocení případného trestněprávního charakteru předmětné věci, lze znovu zdůraznit, že posuzované jednání, přes jeho nespornou vysokou závažnost, lze vzhledem k dosavadní naprosté bezúhonnosti začínající, dosud nezkušené soudkyně, která však dle hodnocení kárné navrhovatelky i dle výsledků dokazování vykonávala svou práci velmi dobře, hodnotit jako ojedinělý exces v její dosud bezproblémové právní a soudcovské kariéře. Pro úvahy kárného soudu byl velmi podstatný i příkladný postoj kárně obviněné soudkyně k předmětnému kárnému provinění, které kárně obviněná v průběhu kárného řízení doznala, projevila nad ním lítost a přislíbila do budoucna, že se nic podobného nebude opakovat.

Kárný soud tedy dospěl k závěru, že náprava kárně obviněné soudkyně je možná a že i její dosavadní profesní život a postoj ke spáchanému kárnému provinění dávají v tomto ohledu jisté záruky, že v budoucnu již bude svou funkci vykonávat řádně. K tomu, aby se tak stalo, ovšem nelze, vzhledem k závažnosti spáchaného kárného provinění, dospět na základě nejmírnějšího kárného opatření navrhovaného kárnou navrhovatelkou, tedy důtky, či dokonce, jak rovněž kárná navrhovatelka původně dávala soudu v úvahu, že by bylo možné ve shodě s § 88 odst. 3 zákona o soudech a soudcích považovat samotné projednání kárného provinění za postačující a tedy upustit od uložení kárného opatření. Kárný soud připomíná, že dle § 9 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. není návrhem na uložení kárného opatření vázán.

Za daných okolností se kárnému soudu, i při zohlednění rodinných poměrů stěžovatelky, jak je soudu vylíčila během jednání, jeví jako adekvátní kárné opatření, které splní svůj účel, pouze citelná finanční sankce, uložená při samé horní hranici zákonného rozpětí dle § 88 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích, tedy snížení platu o 25 % na dobu 1 roku. V souladu s § 88 odst. 5 zákona o soudech a soudcích se uvedené kárné opatření uplatní vůči kárně postižené soudkyni od prvního dne měsíce následujícího po dni právní moci tohoto rozhodnutí, která nastala jeho vyhlášením.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné (§ 21 zákona č. 7/2002 Sb.).

V Brně dne 7. června 2017

pokračování

13 Kss 3/2017 - 87

JUDr. Jakub Camrda, Ph.D.
předseda kárného senátu